

**СОСТОЈБА СО ГРИП ВО РЕПУБЛИКА С. МАКЕДОНИЈА,
СЕЗОНА 2025/2026
(47-ма недела, до 23.11.2025)**

НЕДЕЛНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во текот на **47-мата недела од 2025 година** (од 17-23.11.2025), во Р.С. Македонија, пријавен е 91 случај ($I=5,0/100.000$ жители) на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип, за 22,2% помалку во однос на минатата недела ($n=117$). За споредба, се забележува зголемување од 44,4% во однос на 47-мата недела од минатата сезона, кога беа регистрирани 63 заболени лица, додека во однос на моделот за последните 15 сезони ($n=89$), се регистрира зголемување од 2,2%.

Заболените лица оваа недела се регистрирани во 11 ЦЈЗ/ПЕ, односно во Гостивар – 35, Тетово – 13, Штип и Струмица – по 11, а во Куманово, Прилеп, Скопје, Радовиш, Неготино, Кавадарци и Свети Николе се регистрирани помалку од 10 случаи.

Во однос на возраста, од 15-64 години се регистрирани 71 лице, лица над 65 години – 13, од 5-14 години – 7 и од 0-4 години не се регистрирани заболени деца.

Пријавената инциденца е под неделната граница на сезонската активност на вирусот на грип ($I=22,03/100.000$), односно сè уште не е достигнат прагот на влез во сезоната на грип.

Вирусолошки надзор

Во текот на 47-ма извештајна недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигнаа 26 материјали од рутинскиот и САРИ надзорот за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се два позитивни случаи на Influenza A(H1)pdm09, први позитивни резултати за сезоната 2025/26.

Дополнително, детектиран е еден позитивен случај на SARS-CoV-2, а не се детектирани позитивни примероци на RSV.

КУМУЛАТИВНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во сезоната **2025/2026** вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **662** ($I=36,0/100.000$).

Во споредба со истиот период од минатата сезона ($n=389$), бројот на пријавени случаи е зголемен за 70,2%, а во однос на моделот од последните 15 сезони ($n=505$) се регистрира зголемување од 31,1%.

Кумулативно, заболените се пријавени од 15 ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица и највисока кумулативна инциденца ($n=230$; $I=271,7/100.000$) се регистрира на територијата на Гостивар.

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрастната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 508 случаи (76,7%).

Вирусолошки надзор

Во досегашниот тек на сезоната 2025/26, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ се пристигнати 197 материјали од рутинскиот и САРИ надзорот, за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, регистрирани се 5 позитивни резултати за SARS-CoV-2, 2 позитивни на RSV (RSV несуптипизиран – 1 и RSV-B – 1) и 2 позитивни резултати на грип – Influenza A(H1)pdm09.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: <https://sezonskigrip.mk/>

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напатоци (чаеви и супи), овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехранбени продукти, може да се користат и мултивитамински напатоци и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома и не одете на работа, во училиште или на места каде има многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години или имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош.

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Се забележува варијација на бројот и инциденцата на заболувања слични на грип на неделно ниво, но истиот останува на меѓусезонско ниво. Во текот на претходната недела регистрирани се првите случаи на грип, но процентот на позитивност останува под 10%. Согласно овие податоци активноста на вирусот на грипот сè уште има спорадична активност и низок интензитет на циркулирање.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО):

- Постарите лица (над 65 години)
 - Деца на возраст од 6-59 месеци
 - Лица постари од 6 месеци со хронични болести
 - Бремени жени, и
 - Здравствени работници.
- ❖ За сезоната 2025/2026, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 80.000 дози, наменета за приоритетни групи население. Вакцинацијата започна на 16.10.2025 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници во Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје. Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со затворањето на овој извештај, вакцинирани се вкупно 75.115 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.

Дополнителни 2.400 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи. Истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест и се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.

Според податоците од Управата за електронско здравство, со комерцијални вакцини се вакцинирани вкупно 1.894 лица.

Вкупно во Р.С. Македонија вакцинирани се 77.009 лица со бесплатна или комерцијална вакцина.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: <https://erviss.org/>

Согласно извештајот на ERVISS објавен за 46-та недела 2025 година:

Стапките на заболување слични на грип (ИЛИ) и/или акутна респираторна инфекција (АРИ) се покачени над основните нивоа во 6 од 32 земји во европскиот регион на СЗО кои испратиле извештај. Во текот на 45-тата недела прв пат беше пријавен процент на позитивност над 10%, што го означува почетокот на епидемијата на грип во Европскиот регион. Активноста на вирусот варира во регионот, а е регистрирана поголема активност во западниот дел од Европскиот регион. Кај хоспитализираните случаи исто така се детектира зголемен број на случаи на грип, а најзафатена е возрасната група над 65 години. Во најголем дел од случаите е детектирана Influenza A(H3).

Индикаторите за активност на SARS-CoV-2 на регионално ниво продолжуваат да се намалуваат, но со варијации помеѓу земјите.

Индикаторите за активност на RSV се зголемени на регионално ниво, каде најзафатена популација се деца под 5 годишна возраст.

**Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје**